

Kriminaalmenetluse lõpetamise põhistatud määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	18.08.2025, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Laura Liisa Mölder
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	25231750980
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 424 lg 1
Kahtlustatava nimi, isikukood:	Xxx Xxx (ik xxxxxxxxxxxx)
Kuriteo toimepanemise aeg:	29.03.2025

Kriminaalasjas esitati Xxx Xxxile 30.03.2025 kahtlustus KarS § 424 lg 1 järgi selles, et tema juhtis tahtlikult 29.03.2025 kella 17:49 ajal Harjumaal Tallinnas Narva maanteelt suunaga Vormsi 16 juurde mootorsõidukit BMW 320D (reg-nr xxx), olles joobeseisundis (lõplik lugem 1,13 mg/l, laiendmääramatusega + 0,10 mg/l mõõtetulemus 1,03 mg/l). Sellise tegevusega rikkus liikluseaduse (LS) § 69 lg 1, § 69 lg 2 p 1 ja korrakaitseaduse (KorS) § 36 lg 1 nõudeid.

LS § 69 lg 1 - Juht ei tohi olla joobeseisundis. Joobeseisundi või LS § 69 lõikes 3 nimetatud piirmäära ületamine tuvastatakse korrakaitseaduses sätestatud korras.

LS § 69 lg 2 p 1 - Alkoholijoobes olevaks loetakse mootorsõidukijuht, trammijuht ja maastikusõidukijuht kui juhi ühes grammis veres on vähemalt 1,50 milligrammi alkoholi või tema väljahingatavas õhus on alkoholi 0,75 milligrammi ühe liitri kohta või rohkem.

KorS § 36 lg 1 - Joobeseisund on alkoholi, narkootilise või psühhotroopse aine või muu joovastava aine tarvitamisest põhjustatud tervise seisund, mis avaldub väliselt tajutavas häiritud või muutunud kehalistes või psüühilistes funktsioonides ja reaktsioonides.

Seega pani Xxx Xxx toime mootorsõiduki joobeseisundis juhtimise, s.o KarS 424 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Prokurör, tutvunud kriminaalasja materjalidega, jõudis seisukohale, et kahtlustatava suhtes on võimalik kriminaalmenetlus lõpetada KrMS § 202 alusel, kuna tema süü KarS § 424 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises ei ole suur ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi. KarS § 424 lg 1 järgi kvalifitseeritud kuriteo näol on tegemist teise astme kuriteoga, mille eest näeb karistusseadustik ette rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistuse. KrMS § 202 lg-tes 1 ja 2 sätestatud alustel võib taolises asjas kriminaalmenetluse lõpetada ja kohustused määrata prokuratuur.

Kriminaalasjas kogutud tõendite põhjal on kinnitust leidnud kuriteo toimepanemine Xxx Xxxi poolt. Olles aga analüüsinud kuriteo toimepanemise asjaolusid, isikut ja tema käitumisviisi, süü suurust ning kuriteo raskusastet, samuti kriminaalmenetluse läbiviimise proportsionaalsust ja perspektiivi, leiab prokurör, et kriminaalasjas esinevad KrMS §-s 202 sätestatud alused menetluse lõpetamiseks.

Tulenevalt üld- ja eripreventiivsetest kaalutlustest ei ole kriminaalkaristuse kohaldamine alati vajalik. Riigikohtu otsuse nr 3-1-1-85-04 p 16 järgi on oportuuniteediprintsiibiga antud prokuröridele kaalutusõigus, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt mittemõeldukas.

Kriminaalasjas nr 25231750980 puudub avalik menetlushuvi, mis on üheks eelduseks menetluse lõpetamisele KrMS § 202 alusel. Kohtupraktikas seostatakse avalikku menetlushuvi enamjaolt materiaalses karistusõiguses sätestatud karistamise eesmärkidega, s.o üld- ja eripreventatiivsete kaalutlustega. Eripreventatiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib eeldatavalt tingida tema poolt uute süütegude toimepanemise. Üldpreventiivsetest vajadustest lähtuvalt tuleb hinnata, kas isikule etteheidetav tegu on oma olemuselt selline, mis riivab ulatuslikult ja intensiivselt üldsuse õiglustunnet ja puudutab laiemat õigussubjektide ringi. Käesolevalt ei ole Xxx Xxxile etteheidetav tegu oma olemuselt intensiivselt üldsuse õiglustunnet riivav. Samuti ei ole põhjust

eeldamiseks, et karistusest loobumine tingiks Xxx Xxi poolt kuritegude toimepanemise jätkamise. Lisaks puuduvad tema käitumises KarS §-s 58 sätestatud raskendavad asjaolud.

Kahtlustatava süü käesolevas asjas ei ole suur. Süü suuruse hindamisel võetakse arvesse eelkõige KarS §-s 57 sätestatud. Seda, et kahtlustatava süü ei ole suur, ilmestavad eelkõige asjaolud, et 1) kahtlustatav tunnistas kuriteo toimepanemist ja puhtsüdamlikult kahetses tehtut, 2) vaatamata mootorsõiduki joobeseisundis juhtimisele on kahtlustataval B-kategooria juhtimisõigus, 3) kahtlustatav ei tekitanud kuriteoga kahju ega liiklusõnnetust.

Xxx Xxx pole varasemalt kriminaalkorras karistatud. Samuti ei ole tema suhtes teisi käimasolevaid kriminaalmenetlusi. Xxx Xxil on küll üks kehtiv väärtekaristus LS § 224 lg 2 järgi, kuid nimetatud karistus on peaaegu aasta aega vana (27.08.2024) ning Xxx Xxx on talle karistusena määratud rahatrahvi tasunud 29.10.2024. Lisaks on oluline asjaolu, et pärast sündmust viimase peaaegu 5 kuu jooksul ei ole Xxx Xxx uusi süütegusid toime pannud, mis viitab asjaolule, et ta on juba teinud järeldusi käimasolevast kriminaalmenetlusest. Seetõttu leiab prokurör, et hetkel ei ole isiku mõjutamiseks vajalik saata kriminaalasja kohtusse, vaid piisab talle kohustuste määramisest.

Eeltoodu alusel ja juhindudes KrMS § 202 lg-st 7 ja §-st 206, abiprokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 25231750980 menetlus.
2. KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel määrata Xxx Xxile järgmised kohustused:
 - 2.1. Mitte juhtida alkoholi piirmäära ületavas seisundis või joobeseisundis mootorsõidukit, trammi või maastikusõidukit käesoleva määruse allkirjastamisest **kuni 18.08.2026**.
 - 2.2. Alates käesoleva määruse allkirjastamisest ühe aasta jooksul, määruhes näidatud tähtaegadel, alkoholi liigtarvitamise häire kindlakstegemiseks, andma kuuel korral alkoholi biomarkeri fosfatidüületanooli (PEth) vereanalüüsi. Kui kolmanda ja neljanda analüüsi tulemused on olnud kuni 20 ng/ml, siis viiendat ja kuuendat analüüsi andma ei pea.
 - 2.2.1. **Hiljemalt 25.08.2025** anda laboratoorne vereanalüüs PEth, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 08.09.2025. Nimetatud vereanalüüsil **nõutav näit puudub**.
 - 2.2.2. **Ajavahemikul 11.10.2025 - 18.10.2025** anda laboratoorne vereanalüüs PEth, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 01.11.2025. Nimetatud vereanalüüsi PEth veremarkeri näit ei tohi ületada 110 ng/ml.
 - 2.2.3. **Ajavahemikul 11.12.2025 - 18.12.2025** anda laboratoorne vereanalüüs PEth, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 01.01.2026. Nimetatud vereanalüüsi PEth veremarkeri näit ei tohi ületada 20 ng/ml.
 - 2.2.4. **Ajavahemikul 11.02.2026 - 18.02.2026** anda laboratoorne vereanalüüs PEth, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 04.03.2026. Nimetatud vereanalüüsi PEth veremarkeri näit ei tohi ületada 20 ng/ml.
 - 2.2.5. **Ajavahemikul 11.04.2026 - 18.04.2026** anda laboratoorne vereanalüüs PEth, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 02.05.2026. Nimetatud vereanalüüsi PEth veremarkeri näit ei tohi ületada 20 ng/ml.
 - 2.2.6. **Ajavahemikul 11.06.2026 - 18.06.2026** anda laboratoorne vereanalüüs PEth, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 02.07.2026. Nimetatud vereanalüüsi PEth veremarkeri näit ei tohi ületada 20 ng/ml.
 - 2.3. **Hiljemalt 18.02.2026** läbida vaimse tervise õe esmane vastuvõtt alkoholitarvitamise häire ravi teenuse raames (täpsem info infolehes). Kui vastuvõtt ei toimu SA Põhja-Eesti

Regionaalhaigla Psühhiaatria polikliinikus, edastada nimetatud vastuvõtu läbimise kohta prokuratuurile tervishoiuasutuse poolt väljastatud öiend e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 18.02.2026.

- 2.4. Tasuda kriminaalmenetluse kulud summas **117,12 eurot**. Tähtajaks määrata KrMS § 202 lg 3 alusel 5 kuud alates kriminaalmenetluse lõpetamisest, s.o **18.01.2026 (k.a)**.
3. Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustust, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.
4. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: tõkendit ei ole kohaldatud.
5. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: puuduvad.
6. Andmekogus ABIS ja riiklikus süüteo menetluse biomeetria registris sisalduvate andmete kustutamine: ei kogutud.
7. Kriminaalmenetluse kulud: kaitsjatasu summas 117,12 eurot (vt määruse punkti 2.4.).
8. Kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia koos infolehega, milles kohustuste täitmiseks vajalikud toimingud ja õiguslikud tagajärjed on üksikasjalikult kirjeldatud, on kahtlustatavale määruse allkirjastamise hetkel prokuratuuris üle antud.

Laura Liisa Mölder
abiprokurör

Määruse koopia olen kätte saanud. Käesolevaga olen nõus, et prokuratuur ja tervishoiu teenust osutav asutus vahetavad omavahel mind puudutavat infot, sh terviseinfot, mis on vajalik kriminaalmenetluse lõpetamiseks seatud kohustuste täitmise hindamiseks. Olen nõus täitma minule kriminaalmenetluse lõpetamise määrusega pandud kohustused. Kinnitan, et olen kätte saanud info ja nõusoleku lehe, milles on üksikasjalikult selgitatud minule kriminaalmenetluse lõpetamise määrusega pandud kohustuste täitmise tingimused ja õiguslikud tagajärjed. Mulle on selgitatud, et PEth tulemuste võltsimine on kuritegu. Saan aru, et eelpool loetletud tingimuste täitmata jätmise korral kuulub kriminaalmenetluse käesolevas kriminaalasjas uuendamisele.

(nimi, allkiri, kuupäev)